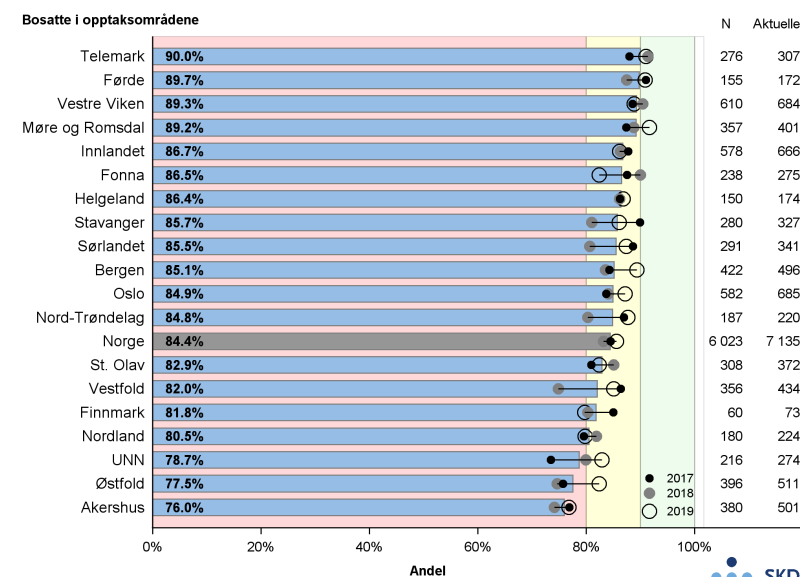

Norge har en av verdens høyeste forekomster av hoftebrudd. I overkant av 8 000 personer opereres hvert år og antall brudd forventes å stige i takt med en aldrende befolkning. Hoftebrudd kan ha alvorlige konsekvenser med funksjonstap, redusert livskvalitet og livslengde. Bedre behandlingsresultater og mindre hjelpebehov kan oppnås ved å fokusere på effektive pasientforløp og optimal behandlingsteknikk.

Bakgrunn

I 2014 kom en nasjonal retningslinje om at hoftebrudd burde opereres innen 24 timer, og senest 48 timer etter bruddtidspunktet for å redusere dødelighet og risiko for medisinske komplikasjoner. Nasjonale retningslinjer anbefaler også at pasienter eldre enn 70 år med lårhalsbrudd i feilstilling, skal behandles med innsetting av en protese med sementert stamme. Dette gir lavere risiko for reoperasjon og komplikasjoner.

Fagrådet med Nasjonalt Hoftebruddregister (felles med Nasjonalt Register for Leddproteser) har definert kvalitetsindikatorer og satt målnivå. 90 % eller høyere anses som høy måloppnåelse både for andel som opereres innen 48 timer etter bruddtidspunkt og for andel med lårhalsbrudd i feilstilling som får protese med sementert stamme.

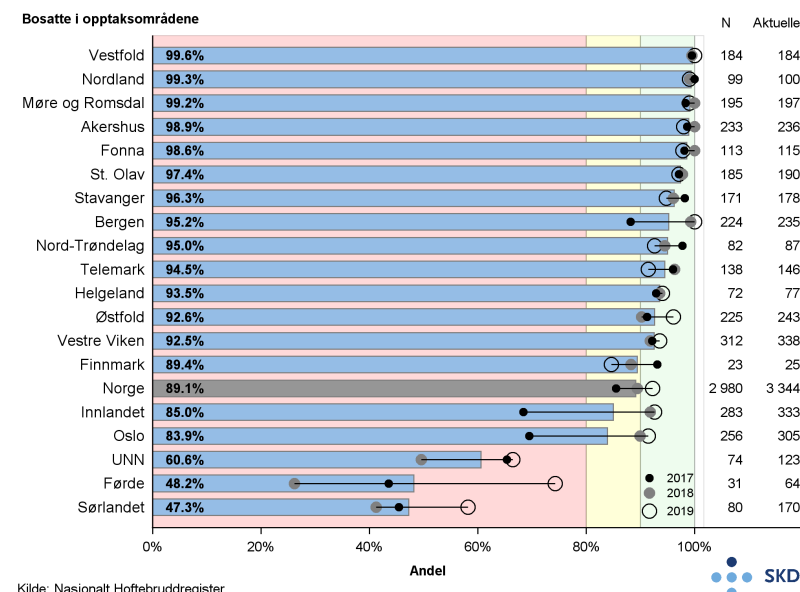

Resultater

De fleste av opptaksområdene hadde moderat eller lav måloppnåelse for andel pasienter operert innen 48 timer. Kun opptaksområde Telemark hadde høy måloppnåelse, mens tre opptaksområder, UNN, Østfold og Akershus, hadde lav måloppnåelse. Resultatene var stabile for de fleste av opptaksområdene gjennom perioden.

Seksten av opptaksområdene hadde enten høy eller moderat måloppnåelse for bruk av protese med sementert stamme hos pasienter eldre enn 70 år, vurdert ut fra samlet resultat i perioden. Tre opptaksområder, Sørlandet, Førde og UNN, skilte seg ut med lav måloppnåelse for denne indikatoren. Kvalitetsindikatoren viste stor geografisk variasjon. Forskjellen mellom opptaksområdet med høyest og lavest andel var hele 50 prosentpoeng.

Andel pasienter, ≥ 60 år, operert innen 48 timer etter bruddtidspunktet, fordelt på opptaksområder, for perioden 2017–2019

Andel pasienter, > 70 år, med lårhalsbrudd i feilstilling som fikk protese med sementert stamme, fordelt på opptaksområder, for perioden 2017–2019

Kommentar

Rask og god kirurgisk behandling er viktig for denne pasientgruppen. De fleste av opptaksområdene hadde moderat eller lav måloppnåelse for å operere pasientene innen tidsfristen. På nasjonalt nivå går ikke utviklingen i riktig retning. Det kan ta varierende tid fra brudd til ankomst sykehus, men svært få bor timesvis unna sykehus i Norge. Den manglende måloppnåelse kan ikke forklares ut fra variasjon i avstand til sykehus. Årsaken til den lange ventetiden bør derfor undersøkes nærmere før den aksepteres.

Usementerte protesestammer er forbundet med økt risiko for nye brudd rundt protesen og dermed behov for reoperasjon for pasientgruppen over 70 år. Nasjonalt er det en tendens til utvikling i riktig retning i perioden. Variasjonen i behandlingspraksis er ikke tilfeldig og bør studeres nærmere.